

Asia: VN/11483/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi vuoteen 2035

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Älykkään liikenteen verkosto - ITS Finland ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi vuoteen 2035.

ITS Finland nimitettiin toukokuussa 2022 asetetun kansallisen jakeluinfratyöryhmän jäseneksi, ja on siten saanut olla mukana nyt lausuttavana olevan kansallisen jakeluinfraohjelman tekemisessä. Jakeluinfratyöryhmän työskentely on ollut aktiivista ja vuorovaikutus kiitettävää.

ITS Finland toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ohjelmaluonnoksen ajoitus on erittäin hyvä; se tukee liikenteen digitaalista ja vihreää siirtymää ja tukee kansallista valmistautumista tulevaan EU-sääntelyyn. Ohjelmaluonnokseen on koottu kattavasti vaihtoehtoisten käyttövoimien ja niihin liittyvän jakeluinfran tilannekuva sekä myös arviot tulevaisuuden näkymistä.

Liikennejärjestelmän muuttaminen päästöttömäksi on liikennesektorin suurin haaste ja toimintamallien muuttaja. Tieliikenteen päästöt ovat suurin ja vaikein kokonaisuus taakanjakosektorilla. Tieliikenteen päästötavoitteissa onnistuminen määrittää hyvin pitkälti koko Suomen päästötavoitteiden saavuttamisen, eli kansalliselle jakeluinfraohjelmalle on selkeä tarve.

Suomessa, ja varmaan aika monessa muussakin maassa, on ajateltu sähköistymisen pitkälti ratkaisevan päästöhaasteet. Käytännössä kuitenkin neljän miljoonan polttomootorijoneuvon korvaaminen sähköisillä on hidas ja kallis urakka. Samalla olemme rakentamassa kansallista latausinfrastruktuuria, joka toivottavasti syntyy pitkälti markkinaehtoisesti ja yksityisen sektorin

investointien voimin. Kun kyseessä on vähintään vuosikymmenen kestävä ja miljardeja kustantava systeeminen muutos, olisi erittäin tärkeää löytää selkeät roolit yksityisen ja markkinaehtoisen latausinfra rakentumiselle. Samoin on erittäin tärkeää, että latausinfra rakentuu yhteen toimivaksi ja älykkääksi, jotta se palvelee loppukäyttäjää mahdollisimman hyvin. Latausinfra laajuus, sijainti, luotettavuus ja helppokäyttöisyys ovat avainasemassa liikenteen sähköistymisessä.

Kansallisessa jakeluinfraohjelmassa on tunnistettu älykkään ja kaksisuuntaisen latauksen mahdollisuudet. Kaksisuuntaisen latauksen merkityksellisyys tullaan näkemään tulevina vuosina, mutta sen potentiaali koko energiajärjestelmän tasapainottajana on erittäin mielenkiintoinen, ja se voi nostaa liikenteen sähköistymisen vaikuttavuuden laajemmaksi kuin vain liikennepäästöjä koskevaksi. Älylatauksen osalta on erittäin hyvä, että kansallisessa yksityisen latausinfra tuessa suositellaan hankkeissa käytettäväksi latauskuormanhallintaa tukevia laitteita.

ITS Finland näkee, että latauspisteiden tehokkaan käytön kannalta tulisi Suomessa edistää latauspisteiden ja ennen kaikkea taustajärjestelmien ja taustainfra yhteiskäyttöä. Tämä ei tarkoita välttämättä regulaatiosta johdettua pakkoa, vaan suunnitelmallista yhteistyötä esim. latauskenttien suunnittelussa. Yhteiskäytössä digitaaliset ja älykkäät palvelut, jotka auttavat latauspisteiden käytön optimoinnissa näyttelevät suurta roolia. Älykkyys mahdollistaa latauspisteiden etähallinnan, reaaliaikaisen tilannekuvan, erilaiset dynaamisen hinnoittelun mallit jne., sekä parhaimmillaan myös V2G -tyyliset kokonaan uudet liikenteen ja energiasektorin yhteiset ratkaisut. Suomeen ei ylipäänsä tulisi julkisin varoin rakentaa yhtään sellaista latausasemaa, joka ei ole älykäs.

ITS Finland on erittäin tyytyväinen, että ohjelmassa on erikseen nostettu käyttövoimamuutoksen vaikutukset ja mahdollisuudet viennin, työllisyyden ja koulutuksen osalta. Käyttövoimamuutos on erittäin iso globaali markkinamurros, jossa suomalaisilla yrityksillä on erinomaista osaamista. Hyödyntämällä kansallista markkinaa referenssimarkkinana, voidaan kansantalouden näkökulmasta ainakin osa kansallisista investoinneista saada takaisin viennin avulla. Tässä työssä kannattaa hyödyntää ”Liikennealan kestävä kasvun ohjelma 2021-2023” -toimenpiteitä.

Isossa kuvassa ITS Finland on peräänkuuluttanut myös muiden keinojen laajempaa hyödyntämistä päästötavoitteisiin pääsemiseksi. Erityisesti kaupungeissa ja kaupunkiseuduilla käyttövoimien uudistamisen lisäksi tulee keskittyä kestävä kulkumuotojakauman aikaansaamiseen. Tarvitsemme panostuksia joukkoliikenteeseen ja aktiiviliikkumiseen sekä liikenteen kiertotalouden mukaisiin yhteiskäyttöisiin liikenteen palveluihin. Liikenteen sähköistymisen suuri potentiaali on kevyissä kaksipyöräisissä, jotka tekevät kaikista kaupungeista ja kaupunkiseuduista potentiaalisia pyöräilykaupunkeja.

ITS Finland ry toimii digitaalisen liikenteen ja kuljetuksen kehittämisen yhteistyöfoorumina kooten hallinnon, tutkimuksen ja elinkeinoelämän toimijat yhteen. ITS Finland on voittoa tavoittelematon asiantuntijaverkosto, johon kuuluu yli 100 jäsenorganisaatiota, joissa työskentelee yli 30 000 työntekijää. Yhdistyksen tavoitteena on edistää liikenteen digitalisaation ja liikenteen uusien

palvelujen toteuttamisen yleisiä edellytyksiä sekä tehdä tunnetuksi tieto- ja viestintätekniikan yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Forsblom Marko
ITS Finland ry